



REGIONÁLNÍ KALEIDOSKOP

11/2012

www.socialnidialog.cz



OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz



Z OBSAHU

str. 1

Dluhy krajů zaměstnavatelé neřeší. Zatím. Volají ale po nastartování ekonomiky

str. 6

O vlivu zadluženosti krajů na zaměstnavatele v regionech v rozhovoru s Pavlem Juříčkem

str. 8

Zkrotit dluhy má v tuzemsku finanční ústava

DLUHY KRAJŮ ZAMĚSTNAVATELÉ NEŘEŠÍ. ZATÍM. VOLAJÍ ALE PO NASTARTOVÁNÍ EKONOMIKY

Rychle rostoucí zadluženost českých regionů zatím na chod domácích zaměstnavatelů velký vliv nemá. Vyplývá to alespoň z šetření, které uskutečnili regionální zástupci Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) v regionech České republiky. Neznamená to ale, že by byli zaměstnavatelé spokojeni se stavem a strukturou krajských financí. Ba právě naopak. Firmám třeba vadí, jak si konekcionců můžete přechíst v rozhovoru s viceprezidentem SP ČR Pavlem Juříčkem na straně 6 tohoto vydání Regionálního kaleidoskopu, že pasiva na krajských účtech se zvyšují zbytečně. „Chybí větší provázanost regionální a krajské politiky při investicích, podpora smysluplných projektů a naplňování dobrých nápadů,“ řekl Regionálnímu kaleidoskopu viceprezident SP ČR Pavel Juříček.

Data Českého statistického úřadu, ministerstva financí i dalších institucí ohledně zadluženosti regionů zatím nenaznačují nic příznivého. Vyplývá z nich například, že od roku 2008 se zadlužení krajů zvýšilo téměř dvojnásobně. Čísla ukazují, že krajské dluhy stouply z 14,5 miliard korun na konci roku 2008 na téměř 22,5 miliard korun na konci loňského roku. Ze statistických podkladů také vyplývá, že z celkového počtu 6251 (rok 2011) měst a obcí České republiky jich bylo ke konci

roku 2011 zadluženo téměř 3100. A skoro polovina z celkového dluhu patřila čtyřem největším městům – Praze, Brnu, Ostravě a Plzni.

Zaměstnavatelé by přivítali větší koordinaci regionálních investic s celostátní politikou. Kvůli efektivitě investic.

Otázka, zda pak zaměstnavatelům dluhy krajských zastupitelstev nebrání rozvíjet projekty a nápady, ovšem jednoznačnou odpověď nemá. Šetření regionálních zástupců totiž ukázalo, že firmy dluhy krajů zatím moc neřeší. Přesto ale zaměstnavatelé vidí, že

REGIONÁLNÍ KALEIDOSKOP

pokračování ze strany 1

struktura výdajů, které v krajích rostou, není dobrá. Rostoucí kritice totiž neušly chybějící investice do zdravotnictví, infrastruktury a především podpory školství. Ve všech těchto oblastech jsou podle mínění zaměstnavatelů nejen největší nedostatky, ale také největší příležitosti k efektivní spolupráci mezi byznysem a krajskými reprezentacemi.

Zadluženost regionů není hlavním problémem, co pálí zaměstnavatele. Ti ale říkají, že i když se účty regionů v položkách dluhů zvyšují, hned tak se to na chodu firem nemusí projevit. Jak ale ukazují názory z šetření regionálních zástupců SP ČR, firmy se hodně bojí toho, budou-li muset kraje začít ještě více šetřit, že dojde k omezování výběrových řízení, veřejných zakázek a investic. A to by se moh-

koncepte budování, udržování a rozvoje infrastruktury nemocnic, silnic či vzdělávacích zařízení. V koordinaci s celostátní politikou, což žádá třeba i viceprezident SP ČR Pavel Juříček, by pak nemusely dluhy krajů růst tak rychle. Volání zaměstnavatelů po tom, aby se změnila strategie budování infrastruktury a systém vzdělávání tak, aby se zaměstnavatelé nemuseli obávat o svou nejbližší budoucnost, třeba kvůli nedostatku kvalifikovaných odborníků, nebo omezováním sítě vzdělávacích institucí, však zatím nenachází patřičnou odezvu. Viceprezident SP ČR proto v rozhovoru pro Regionální kaleidoskop vyzval kraje, aby lépe a efektivněji spolupracovaly při plánování svých strategií s celostátními institucemi a politikou.

I přes nutné úspory nejen krajských reprezentací, chce ale vláda firmy podpořit v jejich aktivitách. Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) v této souvislosti ústy Tomáše Patáka z komunikačního oddělení uvedlo, že MPO na příští rok chystá podporu podnikatelských aktivit v regionech, která se bude skládat z klasických dotačních nástrojů Operačního programu Podnikání a inovace, investičních pobídek a nových nástrojů



lo hodně nepříjemně projevit nejen ve firemních účetních knihách, ale třeba i na zaměstnanosti.

Stále častěji se také objevuje názor, že krajským reprezentacím chybí jasně stanovené

podpory podnikatelů. Mezi ně Tomáš Paták uvedl i finanční nástroje, především takzvané – SEED fond, tedy Fond pro nákup podílů v inovačních firmách, který bude podporovat všechny podni-



ky se sídlem mimo Prahu a projekt Inostart, který je určen pro instituce v Moravskoslezském a Olomouckém kraji v rámci Česko-švýcarské spolupráce. **-pd-**

STANE SE...

Bezplatné akce připravené regionálními zastoupeními SP ČR

LISTOPAD – PROSINEC 2012

- **Obecné shrnutí změn občanského zákoníku a jejich dopadů do podnikatelského prostředí** vám podrobně přiblíží seminář **20. 11. 2012** v Pardubicích.
- **Společenská odpovědnost firem a možnosti jejich spolupráce s neziskovým prostorem** je hlavním tématem kulatého stolu **22. listopadu** v Brně.
- **Jak na problematického zaměstnance: propouštění zaměstnanců z hlediska pracovního práva** vám prozradí lektori semináře **28. listopadu** v Sokolově.

SEMINÁŘE, KULATÉ STOLY

- **Time management – efektivní využití času při sociálním dialogu** si vezme pod lupou seminář **29. listopadu** v Brně.
- **Zdravotní rizika a posuzování vlivů na veřejné zdraví** vám představí seminář **29. listopadu** v Ostravě.
- **Zaměstnávání pracovníků 50+** budete moci diskutovat na kulatém stole **5. prosince** v Praze.
- **Uplatňování DPH v roce 2013** a další novinky z této oblasti vám odhalí seminář **19. prosince** v Ostravě. **-vr-**

Podrobnosti o výše uvedených i dalších akcích naleznete v Kalendáři akcí na www.socialndialog.cz nebo www.spcr.cz

MĚLI BYSTE VĚDĚT...

OPATŘENÍ KE SNIŽOVÁNÍ ZADLUŽENOSTI KRAJŮ



FOTO: ARCHIV JAKUBA HAASE

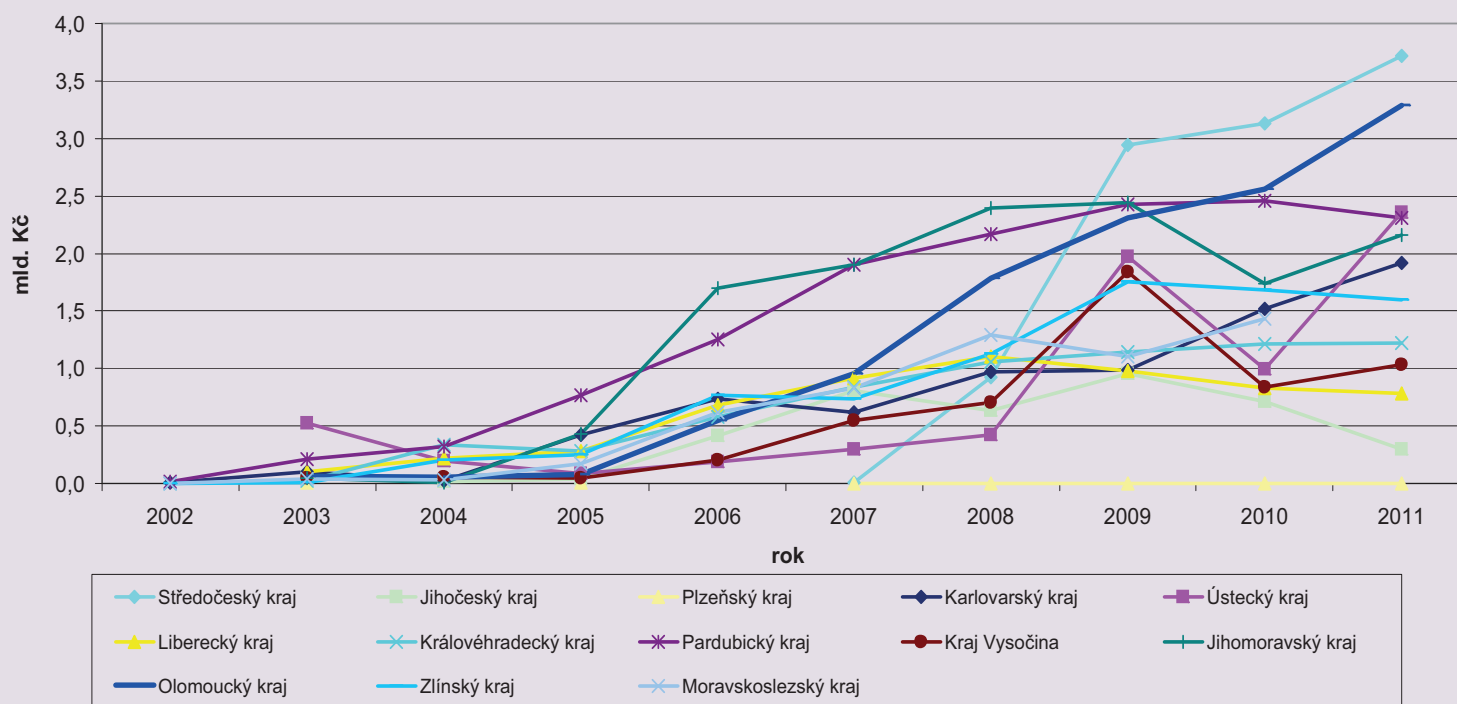
Redakce Regionálního kaleidoskopu kvůli možným dopadům rostoucího zadlužení v krajích položila ministerstvu financí otázku, zda úřad připravuje nějaká opatření, která by měla rychle rostoucím dluhům v regionech zabránit. Mluvíčí ministra financí, Jakub Haas, odpověděl: „Protože zadlužení krajů představuje součást zadlužení veřejných financí, návrh „finanční ústavy“, která by měla řídit zadluženost země,

tedy i krajů, stanovuje určitá pravidla. S cílem zabezpečit u územních samosprávných celků rozpočtovou disciplínu, omezit dlouhodobě deficitní hospodaření financované z cizích zdrojů a posílit spoluzodpovědnost za vývoj veřejných financí, je ústavním zákonem zavedena zásada rozpočtového hospodaření, která stanovuje, že výše dluhu územního samosprávného celku (ÚSC) by neměla překročit 60 % průměru jeho skutečných celkových příjmů^[1] za poslední čtyři roky. Jestliže ÚSC nedodrží zásadu rozpočtového hospodaření, tj. překročí-li celková výše jeho dluhu 60 % průměru jeho skutečných celkových příjmů za poslední čtyři roky, sníží ÚSC své zadlužení ročně nejméně o 5 % z rozdílu mezi skutečnou výší svého dluhu a výší dluhu představujícího 60 % průměru jeho skutečných běžných příjmů za poslední čtyři roky.“ **-pd-**

^[1] Příjmy obcí a krajů jsou definovány § 7, resp. § 8 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Datovým zdrojem k jejich zjištění budou finanční výkazy, které jsou na základě vyhlášky MF č. 449/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů v současné době předkládány územními rozpočty do centrálního systému účetních informací státu měsíčně do 20. kalendářního dne následujícího měsíce. Pojem celkové příjmy bude legislativně vymezen.

Detailní informace o hospodaření krajů naleznete na www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufiscus/index.plmfcr/2012-10-08_Navrh-ustavniho-zakona-o-rozpocetove-odpovednosti.pdf

VÝVOJ DLUHU KRAJŮ V LETECH 2002–2011



Zdroj: ARIS, CSÚIS

OTÁZKA PRO...

VÁCLAV PAVELEK

REGIONÁLNÍ MANAŽER SP ČR PRO KARLOVARSKÝ A ÚSTECKÝ KRAJ

Dopadá nějak konkrétně rostoucí zadluženost v regionech na každodenní chod firem?

Tuto otázku jsem položil několika zástupcům firem v Ústeckém i Karlovarském kraji. I když jsem se ptal na konkrétní dopady zadluženosti jednotlivých krajů na každodenní chod firem, zda pocítují nějaké zásadní zhoršení (například omezení projektů ze strany kraje nebo snížení podpory na rozvoj atd.), většina zaměstnavatelů odpovídala tak, že zatím

žádné dramatické změny nezaznamenávají. „Zatím zhoršení nepocítujeme,“ potvrdil třeba Otto Kašparovský, personální ředitel BOS Automotive Products CZ. Přestože stanovisko zaměstnavatelů k vlivu na vlastní rozvoj kvůli dluhům bylo vesměs negativní, někteří zástupci firem zmiňovali nepříznivý dopad do budoucna. „I když naši společnost rostoucí zadlužení kraje zatím nijak dramaticky nepostihuje, výše a pokračující zvyšování zadluženosti státu plus

krajů a obcí považují za nehoráznou "solidaritu" s budoucími generacemi našich dětí," řekl třeba Jaroslav Tymich, Managing Director společnosti EURO WASTE. Pokud bych to měl zhodnotit – firmy zatím neřeší rostoucí dluhy krajů, jedou si po své ose a na podnikání to zatím vliv nemá. **-pd-**



FOTO: ARCHIV SP ČR

STATISTIKA...

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST, NÁKUPY ENERGIÍ, ALE I PLATY ÚŘEDNÍKŮ – POLOŽKY VÝDAJŮ, KTERÉ V KRAJÍCH ROSTOU NEJRYCHLEJI

Zadluženost krajů od roku 2008 nejeví, ale spíše podle statistik, zatím klesající tendenci. Statistiky nejen krajů, ale i ministerstva financí ukazují, že kvůli rostoucím výdajům krajů od roku 2008 stoupl podíl dluhu krajů na hrubém domácím produktu (HDP) země o 54 procent, tedy z necelých 0,4 procenta HDP na 0,6 procenta HDP. Z dat vyplývá, že se kraje zadlužují mnohem rychleji, než takzvané ústřední vládní instituce. Ty totiž vykazaly podle statistik růst dluhů o 46 % (z 26,4 % na 38,6 %)

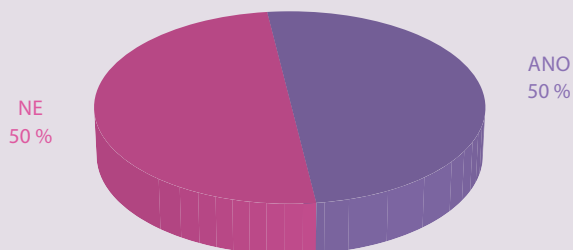
HDP. Mezi největší položky výdajů, které v krajích rychle rostly, patří mzdové náklady. Zajímavostí, na kterou upozornily i domácí ekonomické deníky, je, že hned první rok po nástupu ČSSD do vlády v krajích, stouply výdaje na platy oproti předchozím rokům o 6,2 procenta. Poté byl růst provozních výdajů sice nižší, ale růst platů se v krajích zatím nezastavil. Z finančních statistik regionů a MF ČR dále vyplývá, že velké náklady mají kraje s výdaji na dopravní obslužnost, po nich pak nejvíce

vzrostly výdaje za nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy. Růst těchto nákladů mezi lety 2008 a 2011 činil 21,2 %, tedy 953 milionů. Kraje hospodaří s velkým objemem peněz - loni to bylo téměř 140 miliard korun. Celkové výdaje krajů mezi lety 2008 až 2011 vzrostly o 3,6 %, tedy o téměř pět miliard korun a na konci roku 2011 činily 4,85 miliardy korun, zatímco třeba kapitálové výdaje, tedy výdaje na investice, klesly o 10,6 procenta.

-pd-

ANKETA

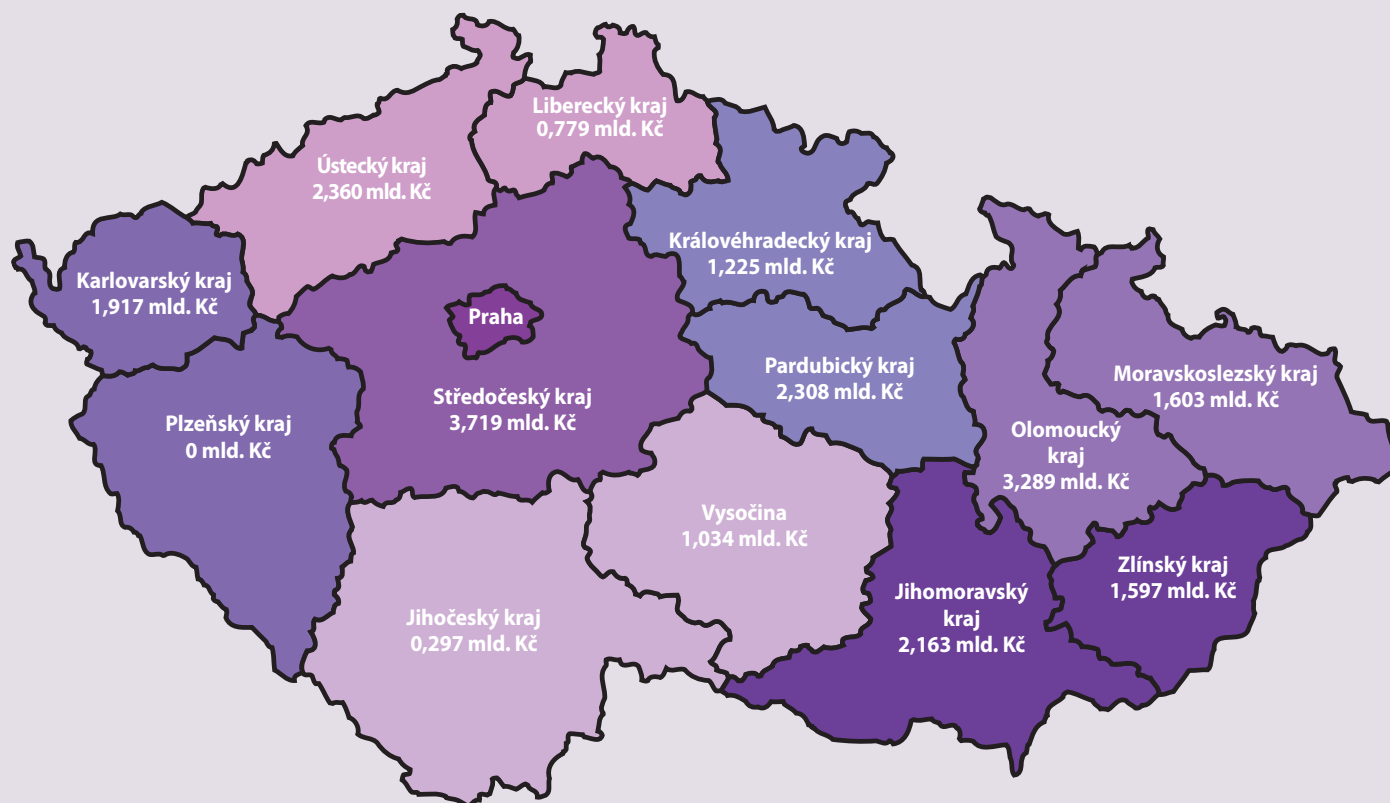
V hlasování na webu Sociálního dialogu, www.socialnidialog.cz, na otázku, **zda krajské zadlužení ovlivňuje rozvoj podnikatelských aktivit v regionech**, odpovědělo:



I když zaměstnavatelé nepocítují přímé dopady rostoucí zadluženosti v mnoha krajích, je i z hlasování znát, že až tak klidně to firmy neberou. Úspory krajů se totiž velmi rychle mohou promítnout v omezení zakázek pro firmy, snižováním investic do výstavby infrastruktury, ať už dopravní, nemocniční či vzdělávací. A to se velmi rychle projeví i v hospodaření firem. Objevuje se názor, že po době úspor je nutné změnit taktiku a začít více podporovat růst ekonomiky. Zaměstnavatelé ale říkají, že způsoby a cesty jak motory české ekonomiky nastartovat mají v rukou politici.

Příště hlasujte na www.socialnidialog.cz v anketě na otázku o tom, zda firmy mají v regionech rovný přístup k veřejným zakázkám. **-pd-**

ZADLUŽENOST KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY (V MILIARDÁCH KORUN) K 31. 12. 2011



Zdroj: ARIS, CSÚIS, Ministerstvo financí ČR

STANE SE...

Tipy na několik zajímavých akcí v regionech

LISTOPAD – PROSINEC 2012

● Geografické dny v Liberci

Od 20. do 22. listopadu 2012 se v liberecké Krajské vědecké knihovně uskuteční již 12. ročník Dnů geografických informačních systémů (GIS). Návštěvníkům bude představeno prostředí, v němž jsou vytvářena a spravována geografická data, tedy jednoduše řečeno se vším, co je potřebné k tomu, aby mohla vzniknout mapa.
Více na www.dnygis.cz.

● Medobraní v Lanškrouně

24. listopadu pořádají v pardubickém Lanškrouně Medobraní. Jde o soutěžní a prodejní výstavu medu, výrobků z medu – medoviny a perníků.
Více na www.radostausmev.cz

DALŠÍ AKCE V REGIONECH

● Předvánoční jarmark v Hradci Králové

XXIII. Muzejní adventní trh pořádají od 30. listopadu do 2. prosince v královéhradeckém Muzeu východních Čech. Na akci naleznete pestrou nabídku drobných dáreků z dílen lidových řemeslníků a předvánoční atmosféru doplní také kulturní program.
Více na www.muzeumhk.cz

● Historie kovu je v Šumperku

Jak se využíval kov, jak probíhala těžba železné rudy a jak vznikla příslušná průmyslová odvětví v historii, mohou návštěvníci zjistit od konce října až do 3. února 2013 v muzeu v Šumperku. Výstava uvede geologické, archeologické, etnografické, historické a umělecké fondy sbírek Vlastivědného muzea v Šumperku a jeho zařízení.
Více na www.muzeum-sumperk.cz

ROZHOVOR S...

PAVEL JUŘÍČEK

VICEPREZIDENT SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR



I když je rostoucí zadluženost krajů z makroekonomického hlediska problematická, čeští zaměstnavatelé spíše postrádají řád a jasnou koncepci na to, kam mají investice, kvůli kterým se kraje zadlužují, směřovat. Podle viceprezidenta Svazu průmyslu a dopravy ČR Pavla Juříčka chybí také větší provázanost regionální a celostátní politiky, co se týká zvyšování dluhů.

Jak hodnotí zaměstnavatelé to, že roste rychle zadluženost regionů?

Víte, obecně je to sice trend, ale byznys se tomu upřímně nediví. Dobře víte, že příklady táhnou, takže jestli kraje vidí, jak rychle se zadlužuje celá země, tak si i v regionech řeknou, a proč ne my? A začnou se zadlužovat taky. Na druhé straně je ale fakt, že i zaměstnavatelé vědí, jak regiony byly doslova podkapitalizované. V mnoha krajích není ani dneska ještě kvalitní infrastruktura a zázemí pro firmy, co do vzdělanostní struktury a ekonomického zázemí.

Mají ale rostoucí dluhy příznivou odezvu, jdou ty peníze z dluhů správným směrem?

Zásadně něco dost pozitivního opravdu nevidím. Pokud budu mluvit o tom, co vím od hejtmanů, tak třeba pro byznys pozitivní byl záměr Moravskoslezského kraje ohledně revitalizace nemocnic. Ale, jak víte, nedopadlo to dobře. Ve chvíli, kdy tam chtěli problém zdravotnictví řešit, tak zasáhla centrální politika. Nápad sloučit zadlužené nemocnice a pak odprodat zájemcům, aby je kraj nemusel dotovat, se byznysu líbil, ale... Zkrátka zásah z centrály byl špatný a v tomto případě šel proti příznivému hodnocení zadluženosti.

Takže příznivé příklady, kdy větší zadluženost v regionech smysl má, nejsou?

To zas ne, jenže kromě podnikatelských parků, které regiony budují třeba kvůli snahám změnit místní nezaměstnanost, to většího významu nemá. Takže – když odhlédnu od toho, že se někde zlepšila struktura nezaměstnanosti, pak ty dluhy nic moc příznivého nepřinášejí. Myslím, že

to ale také ovlivňují dané kompetence radních a často jejich individuální zájmy.

Jak tomu má čtenář rozumět?

No, v mnoha regionech stavějí populisticky třeba školy, do kterých sypou neskutečné peníze, ale ujasněné priority nemají. Proč stavějí školy místo toho, aby řešili třeba to, že jim v kraji nepřežijí nemocnice? Nepřemýšlejí systémově a nesladují své investiční aktivity s celorepublikovou politikou. A pak se nestačí divit, když jim peníze chybějí jinde. Tohle byznysu vadí, protože se v tom doslova těžko orientuje. Zaměstnavatelé tak mají pocit, že peníze, které kraje vydávají, jsou často investovány bez rozmyslu a bez delšího strategického záměru. A to nemluvíme o investicích do již zmiňované infrastruktury.

„Moc příznivých příkladů, kdy byla v regionech zadluženost ku prospěchu, neznám.“

Je vysoká zadluženost v krajích jednou z hlavních příčin, proč se nerozvíjejí dál úspěšně projekty, třeba na podporu technického vzdělávání, učebních oborů či jiných aktivit, které mohou zaměstnavatelům výrazně pomoci řešit jejich potíže se získáváním kvalifikovaných lidí či při získávání zakázek?

Nemyslím si to. Co se týká jednoho z klíčových problémů českého byznysu, totiž dostatečného počtu kvalitních techniků a lidí z učňovských oborů, chybí celková dlouhodobá podpora technického vzdělání. Problémem také je, že místní a krajské samosprávy často ustupují místním lobby, které prosazují orientaci na humanitní vzdělávání. Dobře se neřeší ani optimalizace středních škol, protože nejpoužívanějším nástrojem je to, že se škole jen něco sebere. Krajským reprezentacím chybí odvaha některé školy slučovat a vypisovat potřebné obory. Musí zkrátka přestat fungovat to, že se na technické obory pohlíží spatra jen kvůli tomu, že průměrné náklady na absolventa jsou o řád vyšší, než na absolventa humanitního vzdělání či gymnazistu.

Budou se po krajských volbách koncentrovat snahy zaměstnavatelů do sdružení, jakým je třeba tripartita v regionech, k tomu, aby se v krajích zadluženost snížila?

Hm, potíže je v tom, že kraje jsou většinou jen přerozdělovači peněz. Takže i když máme snahu něco na takovém fóru řešit a hejtmani na to třeba i slyší, chybějí nástroje jak to změnit. Možnosti jsou zkrátka omezené. Ale snad i nové politické reprezentace rychle zjistí, že rozpočty krajů se musejí stabilizovat.

Co se týká struktury výdajů v krajích, považuje ji byznys za dobrou?

Ne, struktura nákladů taky není dobrá. Jasně se ukazuje, že v regionech krajské úřady zaměstnávají zbytečně mnoho lidí. Zaměstnávání úředníků roste a firmy mají pocit, že by to mělo klesnout. Proto jasně říkám – kraje budou muset začít přemýšlet o tom, jak mají začít spořit. Jenže vidíte i po výsledku voleb, že to může být problém, protože se ukazuje, že v Česku příliš velká ochota k úsporám není. Krajské reprezentace se budou muset zaměřit jen na projekty, které jsou ekonomicky návratné a mají jasně definovanou odpovědnost. Dosud totiž výpočty o investicích nikdo moc neřešil, nebo to byly často velmi zkrácené výpočty.

Jak se to podle mínění byznysu bude vyvíjet?

To se uvidí. Zatím jde většinou jen o deklarace, slovům chybějí reálné činy. Úředníci by měli také více přemýšlet o svých záměrech a konzultovat je s centrální politikou. Jasným krokem vedle v tomto směru je třeba záměr krajů mít své vlastní letiště. Což o to, práci na výstavbu by to jistě přineslo, ale co pak? Financovat provoz letiště není žádná legrace, a k čemu budou vůbec sloužit? Ukazuje se také, že byznysu by více prospěla jiná organizace krajů. Regiony jsou špatně rozdělené, je nutné se tedy zamyslet, zda vůbec nepředělat celou organizaci krajů. Za úspěšnou vlastovku, která by potvrdila, že politici umějí s byznysem spolupracovat, bych považoval to, že se skutečně rozjede systém duálního technického vzdělávání. **-pd-**

JAKÝ MÁ ZADLUŽENOST KRAJŮ DOPAD NA FIRMY

Kraj: Olomoucký a Zlínský kraj
Regionální manažer: Markéta Kalousková



Zjištění:

Zaměstnavatelé většinou prvoplánově necítí, s ohledem na to, že hodně z nich není nijak podporováno krajskými institucemi, nějaké vážné dopady na svůj chod kvůli rostoucím dluhům. Objevují se ale názory, že zadluženost kraje, případně nedostatek financí v krajském rozpočtu se ve firmách projevuje až sekundárně: např. tím, že zaměstnavatelé pocítují problémy kvůli nedostatečné a kvalitní infrastruktuře či objemu zakázek. Kvůli tomu, že pak následně omezují své výdaje i rozpočtové organizace, je pro firmy problém následný pokles objemu vyhlášených výběrových řízení, třeba na opravy vozidel či opravy silnic. Zaměstnavatelé proto volají po krocích, které by spíše než šetřily výdaje, ekonomiku „nakoply“. Přípomínky také zaznívají k modelu financování krajů, ale zaměstnavatelé to považují za politický problém, do kterého příliš nezasahují.

Kraj: Moravskoslezský kraj
Regionální manažer: Petr Holica



Zjištění:

Zaměstnavatelé v Moravskoslezském kraji sice nepocítují nijak zásadně větší zadlužení regionu, přesto je ale znát, že i zde se začíná šetřit. Např. ve výdajích na budování průmyslových zón, či podpoře nových firem. I tak ale patří mezi silné stránky kraje to, že díky předchozím investicím patří MSK mezi kraje, kde se nejrychleji rozvíjí firmy z oborů informačních a komunikačních technologií. Zaměstnavatelé v kraji ale varují před úsporami a naopak vyzývají krajskou reprezentaci k investicím, které by podpořily ekonomiku. Jde především o investice do zlepšení kvalifikace lidí a zlepšování technologické úrovně výroby. Zaměstnavatelům také vadí nedostatečná podnikatelská infrastruktura a zařízení pro podporu rozvoje malých a středních firem. Kvůli všeobecným úsporám mají zaměstnavatelé také obavy z omezování investic, které mají napravit staré ekologické zátěže a ze zvyšování nejrůznějších poplatků za znečišťování životního prostředí.

Kraj: Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina
Regionální manažer: Ilona Staňková



Zjištění:

Zaměstnavatelé v regionech žádné zásadní dopady na svůj chod kvůli dluhům regionů nepocítují. Zadluženost kraje ale firmám zcela lhostejná není, prioritou firem ale zůstává hlavně starost o rozvoj a chod svého byznysu. Oba kraje se sice snaží pracovat s vyrovnaným rozpočtem – takže musely někde snížit výdaje, aby ušetřily – což se jistě odrazí na podpoře různých věcí (ať už kulturních, jinak společensky prestižních či prospěšných nebo i ekonomických), ale to je spíše otázka na sestavovatele a správce rozpočtu krajů, než na zaměstnavatele.

Kraj: Plzeňský a Jihočeský kraj
Regionální manažer: Michal Lehký



Zjištění:

Firmy investice krajů zpravidla neřeší. Kraje se snaží investovat v maximální možné míře, což jim, podle jejich vyjádření, stát ztěžuje snižováním dotací. Kraje tuto situaci řeší částečně z úspor z minulých let a částečně půjčkou. A snižováním výdajů tam, kde to jde. Zaměstnavatelé také po právě proběhlých volbách čekají, jaké změny nová krajská zastupitelství v podpoře firem prosadí.

Kraj: Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj
Regionální manažer: Markéta Heroutová



Zjištění:

Zaměstnavatelé problém nechtěli příliš komentovat, zdá se, jako by je téma nezajímalo, či spíše nevěnují mu pozornost. Po čerstvých výsledcích krajských voleb jsem ovšem nedostala ani žádnou reakci z krajských institucí.

Kraj: Středočeský kraj
Regionální manažer: Kateřina Budínková



Zjištění:

Středočeský kraj je v současné době nejzadluženějším krajem v ČR. Všechny krajské rozpočty měly v posledních letech společnou jednu mnohamilionovou zátěž – proplácení zdravotních poplatků a proplácení žákovského jízdného. Politické reprezentace se ale rozcházejí v názorech na to, jak velkou zátěž dluhy kraje představují a pochopitelně se neshodnou ani v označení „viníka“. Celkový dluh, který eviduje ministerstvo financí, je ale ve skutečnosti vyšší. Jde totiž jen o dluh podle metodiky rozpočtové skladby, do které se nezahrnuje řada položek, jako například odložené financování správy a údržby silnic (1 mld. Kč, kde si kraj nechal vystavit fakturu s dvouletou splatností) či záruky kraje na úvěry nemocnic v Kladně, Příbrami a Kolíně. Dvě třetiny obyvatel Středočeského kraje považují zadluženost regionu za neúnosnou. Velmi negativně jsou také vnímány evropské dotace a to zejména jako zdroj korupce a osobního obohacení.

Kraj: Karlovarský a Ústecký kraj
Regionální manažer: Václav Pavelek



Zjištění:

Přestože zadluženost regionu Severozápad je poměrně značná (Ústecký kraj má druhý nejvyšší dluh z celé země a Karlovarský kraj je zase velice aktivní v poměru dluh na jednoho obyvatele), nezaznamenal jsem zatím žádný dopad na zaměstnavatele. Zadluženost ale zneklidňuje spíše obyvatele kraje. Nejvíce lidi znepokojuje stav a neprůhlednost projektů v obou krajích, fungování příspěvkových organizací a rozdělování státních i evropských peněz. Na jedné straně kraje nemají peníze na chod škol, péči o komunikace, na straně druhé ovšem vyhazují peníze okny za předražené projekty lanovek, cyklostezek a protipovodňových staveb. Takže pohled zaměstnavatelů na chod krajů je velmi podobný, jako na celkový chod země. Lidé si zase říkají okřídlené rčení z minulosti o tom, že kdo neokrádá druhé, okrádá sám sebe. A jelikož toto smutné pravidlo se mnohdy stává skutečností, nezaznamenal jsem od nikoho pozitivní náhled na vývoj zadluženosti krajů.

-pd-

ANALÝZA

ZKROTIT DLUHY MÁ V TUZEMSKU FINANČNÍ ÚSTAVA

Problematika zadluženosti zemí dosáhla až tak daleko, že vlády zavádějí brzdy v podobě různých finančních ústav. V tuzemsku má podobná instituce podobu návrhu ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti a rozpočtové kázní. Svaz průmyslu a dopravy k této aktivitě, na základě připomínek svých členů, uvedl následující komentář:

„Obecně podporujeme snahy o zvýšení rozpočtové kázně. I přesto, že v současnosti existují pravidla jako Pakt stability a růstu či národní konvergenční programy, tak neexistuje vymezení odpovědnosti, sankcí, preventivních opatření či jiné nástroje k dodržení daných pravidel, což určitým způsobem řeší navrhovaný zákon,“ říká se ve stanovisku SP ČR. Co se týká Národní rozpočtové rady, která je součástí návrhu ústavního zákona, připomíná SP ČR požadavek maximálního využití zahraničních zkušeností s cílem vyhnout se možnému neúspěchu, který by představoval zřízení další rady nesoucí náklady a administrativní zátěž bez pozitivního výsledku.

MEZI DÍLČÍ PŘIPOMÍNKY SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR ZAŘADIL:

Svaz průmyslu a dopravy ČR v návrhu ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti v čl. 5, odst. 2a), který operuje s pojmem „Objem výdajů na důchody“, žádá blíže objasnit, zda se dikce návrhu zákona týká starobních důchodů nebo i sociálních dávek a kterých. Podle zaměstnavatelů je nutná definice důchodů (zda je shodná s tím, co sociální zákonodárství označuje jako důchod) nebo ne. V čl. 8, odst. 1a), který mluví o „HDP očištěném o cenové vlivy“, navrhuje SP ČR upřesnit, zda se jedná o údaj očištěný také o počet pracovních dní, u čl. 9, odst. 1) SP ČR upozorňuje na „volnost“ mechanismu spočívajícího v numerickém hodnocení osmiletého období. V této souvislosti považuje SP ČR za nutné položit si následující otázky.

Co jsou varovné/preventivní ukazatele a brzdy v průběhu osmiletého období? Jaký je nástroj, pokud bude vidět, že na počátku období rada obce/kraje nebude cíle dodržovat a v dalším volebním období nová reprezentace příslušné samosprávy bude mít „ztíženou pozici“?

V části zákona, který upravuje pravidla rozpočtové kázně a změny některých zákonů, navrhuje SP ČR následující změny:

Návrh o rozšíření §2, odst. 3 o obecnou poznámku: mělo by jít přirozeně o základní pravidla a činnosti prováděné kompetentní vládou. Nicméně SP ČR souhlasí na základě zkušeností, že tomu tak v realitě nebývá. U písmena f) stejného paragrafu je nutné stanovit, kdo určí, co je „zásadní význam“ a kdo toto bude sledovat?

Další úprava se týká § 4, odst. 11, kde SP ČR dává na zvážení nahradit většinu prostou za většinu kvalifikovanou, neboť by mělo v řadě doporučení dávat jednoznačné závěry. U § 10, odst. 2 f) žádá SP ČR o objasnění a vysvětlení, proč položka „čtyřletý průměr investičních výdajů“ je součástí výdajů upravených (tedy odečtených od výdajů běžného roku), ale již není přičítána v odstavci 1 (dle nějakého pravidla například)? Další námitka se týká § 10, odst. 3, který SP ČR žádá doplnit o definici diskrečních příjmů (zda tam patří i příjmy zvýšené pomocí například zlepšení systém výběru daní)? A u § 13 postrádá SP ČR uvedení povinnosti zveřejnění „rozklíčovacího“ rozpočtu. Tuto připomínku považuje SP ČR za zásadní. Absence tohoto požadavku zpochybňuje (ze strany veřejnosti) věrohodnost snahy vlády o transparentní, hospodárné a efektivní vynakládání veřejných prostředků. Poslední výhrada se týká § 17, odst. 4, kde podle mínění

FOTO: ČTK



SP ČR chybí vymezení nakládání se zadrženými daňovými příjmy (zda budou úročeny – například využity k financování jiných výdajů místo emise státních pokladničních poukázek apod.).

-pd-

Máte hlad po dalších informacích?

Navštivte: WWW.SOCIALNIDIALOG.CZ

Chcete pravidelně dostávat tento bulletin do své e-mailové schránky?

Objednejte si ho na adrese :

REDAKCE@SOCIALNIDIALOG.CZ

Regionální kaleidoskop – měsíčník přinášející informace z dění v regionech ČR

Vydavatel: Svaz průmyslu a dopravy České republiky, Freyova 948/11, 190 05 Praha 9

Šéfredaktor: Pavel Daniel

Redakční rada: Ondřej Gbelec, Růžena Hejná, Milan Mostýn, Lucie Řezníčková

Kontakt: redakce@socialnidialog.cz, www.socialnidialog.cz

Grafická úprava, sazba a tisk: Ottova tiskárna, s.r.o.

Náklad: 2100 ks

Evidenční číslo: MK ČR E 20104

Uzávěrka vydání: 29. 10. 2012

Tento bulletin je vydáván v rámci projektu Udržitelnost sociálního dialogu, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

Návrh tzv. finanční ústavy si můžete přečíst zde: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2012-10-08_Navrh-ustavniho-zakona-o-rozpocetove-odpovednosti.pdf